

Selma Lagerlöf

född 1858, död 1940, Sveriges mest namnkunniga författarinna, har redan från början av sitt författarskap en förankring i tron på Gud och på en värld bortom de fem sinnenas horisont. Jag träffade en gång en holländsk präst, som, när han fick veta att jag var svensk, berättade att Bibeln och Gösta Berlings saga var de två böcker han alltid ville ha på sitt nattduksbord. Då jag trots min beundran för Selma Lagerlöf fann detta något besynnerligt, förklarade han: "Gösta Berlings saga styrker min tro på en Gud som i sista hand styr till det bästa. Djävulen tycks ha allt i sin makt, men ändå segrar Gud till sist."

Detta kan sägas om Selma Lagerlöfs böcker överhuvud. Hon liknar på sätt och vis den präst som hon själv en gång berättar om vars budskap egentligen var detta att det är Gud som styr och att därför godheten och kärleken segrar till sist. Men man saknar, även i hennes mest Kristus-centrerade böcker, den djupa upplevelsen av försoningen genom Guds Lamm, som borttager världens synder.

Hon var mitt under all framgång en mycket ödmjuk människa. I hennes efterlämnade papper fann man en liten lapp med orden: "Gode Gud, hjälp Selma Lagerlöf! Kristus Jesus, kom och hjälp mig och säg mig vad jag skall skriva!"

När hon genom väninnan Ida Bäckman kom i kontakt med oxfordgrupprörelsen, gav hon uttryck åt en stark längtan efter helgelse, men också åt saknaden av ett sådant personligt möte med Jesus som gruppmedlemmarna hade upplevt.

Kriget, som bröt ut året före hennes död, fyllde henne med ångest och plåga. Starkare än de flesta upplevde hon miljoners lidande. Samtidigt var hennes känsla av personlig skuld levande. I augusti 1939, kort före krigsutbrottet, bad hon en natt i känslan av vad som förestod för mänskligheten och för sig själv om syndernas förlåtelse. Endast om detta bad hon, medan hon hade svår smärta i hjärtraktet, men som ett tecken till att bönen var hörd, upphörde plötsligt smärtorna.

Docenten Folke Holmström har en gång i ett föredrag berättat om en personlig Kristus-upplevelse, som Selma Lagerlöf haft i Glanshammars kyrka i Närke kort före sin död. Såvitt jag vet finns detta föredrag inte i tryck.

Men mycket tyder på att hon blev bönhärd i den bön som hon redan 1912, i sin bok Körkarlen, gjorde till sin och till många andras.

"Gud, låt min själ komma till mognad, innan den skall skördas!"

(Sven Danell: SAGT INFÖR DÖDEN - KONSTNÄRER, SIARE OCH SKALDER)